

Azkena?

ALLENDE BOUTIN

ASTEARTEAN

eztanda egin du beraz frantses bonba nuklarrak, sekulako protestak sortuz munduan eta Frantzia (sondeoen arabera % 59koa da entsaio nuklearren aurka dagoen frantsesen kopurua). Desmasia ekologiko, diplomatiko eta politiko anuntziatuaren kronika dugu aste hunkakoa beraz. Badirudi afera hontan frantses agintariak ez dutela batere kontutan hartu beren erabakiaren eraginaren neurria. Ala ez dutela kondutan hartu nahi izan. Izan ere entsaio nuklearren ber haste hontan, Frantziak ez die bere ohizko kideei kasurik egin (Alemaniari esaterako) ez eta protestei ere.

Jokoa, Frantziako independentzia. Arma nuklearra izanki bere burua defenda dezakeelakoan dago, Estatu Batuek, Errusiak nola Txinak bezala. Herri ertain bilakatu arren, Frantziak bere 'grandezaz' beti sinesten du eta amets dagi. Gertakari hontan munduko kontzertuan Frantziak izan behar eta nahi duen mailaren obsesioa ageri da. De Gaulle zeukana eta bere garaian jadanik, osoki defendatu ezin zuena, politika hartako Frantziak behar dituen errekurtsoak ez baititu lehen gerlax gerotik.

Frantziak hartu deliberokoak 'Pandore-ren' kutxa ideki dezake bestalde. Nola seriooki proposatzen ahalko du entsaio nuklearren behin betiko gelditzea, berak uste behar dituen seiz pa zortzi entsaio bukatu ondoren? Nola erreakzionatuko dira Txina ala India 'Zuek ez egin nik dagidana' eskatuko zaielarik? Hek ere segituko dute bide nuklearrean! Frantziak ordainduko du ordutan hainbat herri salatzen duen bere arroganzia eta memoria falta: egin behar ote ziren entsaioak Hiroshima eta Nagasaki txikizioen 50. urteurrena hontan nahiz frantses presidentek azkenak direla esan?

Kilikia

INAKI SEGUROLA

EDO, bestela esan, kabuzulo edo buruhandi umejolea.

Kilikia bi arma klase dantzen ditu: gehienean maskuria, baina gogorrera 'behartu' ezker, baita egurra ere, maskuriaren irakaspena errazegi ahazten zaionarentzat. (Bi horien arteko soka inoiz erabili duteneko konturik ez da heldu nere ezaguerara.)

Beldur pixkat ezezik, nazka puskat ere ematen zidaten kabezuloek. Hala esango nuke behintzat haien buru itxuragabe, bixaje geldo edo egundo ixten ez ziren begi-ale haiek go-goan pasatzen zaizkidalarik. Baina ez dakit jabetzen ginen gauza batez, eta da kabezuloak ez zirela beren buruen jabe; burutza haiek buru hutsak zirela, eta ahoko zuloan erdi-irentsi zeramatzen beste buru tiki batzuek zituztela gobernatzen. Infragizaki haiek ez zuten bihotzik izango, baina gogotik maite zituztelakoan nago kara gozoa jartzen zieten mutiko alaiak eta ikusmiran zeuden onepen mutua. Eta etsi-etsian esan egin beharko dut behin honetara ezker ixilik ezin utz daitekeena; alegia, kabezuloen banda ez zela besterik, baizik-eta gure haragi gurieta egokitutako apropostako polixia, benetakoaren aurrerapen edo aitzin-jolasa.

Haundi xamarra bota dudala? Baina poliziak ere jolas bat ez da ba! Polizia ez da gaiztoa edo terrorista, hartarako premiarik ere ez du. Maskuria erakuste hutsa asko du bake eder bat jartzeko; ageriko maskuriak berekin du, ikusi nahi duenarentzat, ezkutuko egur latzaren edo soka beltzenaren amenazua. Poliziak ez du misteriorik. Misterioa erraldioiak dira, eta kilikiekin gogoratu ere gabe baina kilikien bixaje geldo berberarekin erraldioen ibilera pan-parroiar begira itsutuki gozatzen den giza-samalda zuringotua. Hori da misterio erraldioa, kilikiaren ahoko zuloa baino ilunagoa.

● EL PAIS

Rikardo Blazquez

Azkenean hizkuntza bihurtu da nazionalismoaren argudio nagusia Blazquez izendatzearen aurka egiteko: eliztar guztien izan nahi duen artzainak gauza izan beharko du bere elizbarrutian erabiltzen diren bi hizkuntzetan mintzatzeko. Dudarik gabe, gogoan izateko argudioa da, baina ezin da baldintza baztertzailatzat hartu, ez eta funtsezkotzat ere.

Izendapena jakinarazi ondoren egindako aurreneko adierazpenean, euskara ikasten ahalgintzeko hitza eman du Blazquezek. Anasagastik atzo bere esperientzia aipatuz gogoratu zuen bezala, orain arte Palentziako gotzaina izandakoak aukera izango du ikusteko ez dela batere erraza helburu

hori lortzea, 54 urte izanda behinik behin. Horrela, enplegua ez galtzeko edo baten bat esku-ratzeko ahalgintza berean ari diren funtzionario askoren eta beste hainbat herritarren esperientzia konpartitu ahal izango du.

EDITORIALA

● EL CORREO ESPAÑOL

Eliz politika

Bilboko eta Gasteizko gotzainen izendapenak funtsean politika zibilar gabe eliz politikari lotutako lehentasunen ondorio dira, hau da, Eliza katolikoa dinamikaren baitan, noiz irekiago eta pluralago, noiz homogenoago eta kontserbadorago, ziklokoak diren irizpideen ondorio. Hain zuzen ere, Joan Paulo II.aren pontifizealdiak bereizgarria du uniforme-

Ez dut erantzuko, hemen nire abokatua, nire notarioa, nire epailea, Auzitegi Goreneko nire magistratua eta Konstituzionalekoa egon gabe. Gora kontsumismoa!

CHUMY CHUMETZ / DIARIO 16

tasuna lortu nahi izatea hierarkiak alderdi pastoral eta moral eztabaidatuenei buruz darabilen diskurtsoan.

Kontestu honetan ulertu behar da zergatik izendatu duten

Ricardo Blazquez Bilboko elizbarrutirako. (...) Izendapen hauek eliz politikatik at ulertzea izan da EAJko buruzagi batzuek egindako huts handietako bat.

EDITORIALA

ZUZENDARIARI

Polonia bizi bada, bizi bedi Euskalherria

Euskadi ez da Afrika edo Asiako kolonia bat, Eliza Unibertsalak Europa zaharreko Gotzain bat bidaltzeko.

Hainbat sinismen eta elizgizon ditugun Herria gara, gure kezka eta eguneroko arazo ezagutza duen Gotzaina edukitzeko, eta batez ere eta gauza guztien gainetik, euskara ezagutzea exigitu behar zaio, euskaldunei errespetu eta minberatasun gisa.

Imajina dezagun, Aleman Gotzaina, nahiz eta oso sentibera izan, Varsovia Poloniako eliz barrutira bidaltzeko balu Eliza Unibertsal honek, eta gainera polonieraz ez jakituna izanik.

Zer dela eta, espainol nazionalista susmoa duen egunkari bat erabiltzen da, albistea argitaratu eta zer gertatzen den jakiteko? Akaso, publizitateaz eta abar... hartzen dituen soka eskertzeko.

Politikoez ez dakitena, Espainiako Gotzainen batzarrek, baita Italiako Gotzainen batzarrek badakite, eta hauxe da, nahiz eta atzamar ezberdinak izan eskuan, ukabila bihurtzen dela borondatea batzen denean.

Espainiako Konstituzioak, euskara erdararen eskubide eta oinarri bereberekin jarri izan balu, Konstituzioak dioen bezala «Eskubidea erabiltzeko eta ezagutu behar izana», eta ez bakarrik lekuko hizkuntza bezala, eta gure izaera onartu izan balu espainolaren parean, hainbat eta hainbat arazo juridiko-politiko konponduak eta desagertuak izango

genituzte; eta espainol nazionalismoak, batez ere euskararengan, baita zerbait ezberdina, arraroa edota bestelakoa denaren kontra duen borroka iraunkorra ebitatuko zuen.

Bakeaz itxaropentsu nola sentituko da euskal herritar bat? Espainiako gobernu-zuzendariari izateko deitua den Aznar Jaun bat, erdara hizkuntzaren sendotasuna ondo ezagutu arren, bere alde kruzadaz mintzo denean.

Izan gaitezen serioak, esandakoak ez du zer ikusirik Eliza eta Estatuaren loturarekin, zeren eta euskaldunok onartuko genuke bai Jesuita, bai Salesiano, Frantziskanoa, Opus, edota Fraile Trapense bat, onartuko genuke zuria zein beltza, baina inolaz ere gure hizkuntza eta Herria ezagutzen ez duena.

Musulman herriarentzat bezala, Eliza Katolikoa Euskadin ez da eliza bat bakarrik, katolikoak diren eta ez diren, sinismena duten eta ez dutenentzat zerbait gehiago da gizartearen oinarriak dituelako, hortaz eta horregatik errespetu eta minberatasun pixka bat herritarrenganako eskatzen zaio.

J. ERCILLA

Galdakao (Bizkaia)

Askatu Marian eta Luxiano

Luxiano Aranbarri eta Marian Pagaldai senar-emazteen atxilotetaren ondorekin, beren lagunak frogarik gabe eta susmo hutsez izan diren atxilotuak salatu nahi dugu.

Gurasoak diren aldetik, euren bi haurrak,

loritz eta Amane —12 eta 4 urtekoak— umezurtz utziak izan dira, oinarriko giza eskubideak zapalduak. Ikastolaren sartzearrekin, loritzek eta Amanek, beren gurasoen laguntza beharrezkoa dute.

Beraz, Mme. Levert jukak Luxiano eta Marian Parisko presondegietatik libratu ditzen galdatzen dugu, eta ez dezala zuzengabeko atxiloteta honek kalte gehiagorik egin arrantzaletxe ezagun honetan.

GABI GOYA

Urruña (Lapurdi)

Haserreak

Egun hauetan pil-pilean daukagun gotzainen afera dela eta, M. Atxaga kazetaria haserre azaldu zaigu Rafael Agirre teologoak bere lagun politikari bat salatu duelako. Baina teologo hori jesuita dela idaztean, oker ibili da, Rafael Agirre Bizkaiko Elizbarrutiko apaiza baita, ez Jesusen Lagundikoa.

Denok ezagutzen dugu, ordea, karamila politiko itsusiagoetan sarritan sartzen den jesuita bat. Erligioarekin zerikusirik ez dituzten arazo politiko hutsetan, alegia.

Bestek beste, azken hamar urte hauetan Carlos Garaikoetxea Jauna salatu eta zirikatzeari, inkisitore gisa, su eta gar ekin diona. Hauxe bai dela komeria! Hauxe bai 'apaiz trabukaire' izatea!

I. Z.

Bilbo

GAIA JARRITA

Ricardo Blazquez

Bizkai aldean jarri digute Obispo mardul-mardula euskeraz ere ez daki eta hau da hau sortu den bula partidu batek ere hargatik egin duen pelikula Vatikanoren erabakia ezin da onartu sekula eskerrak gure Arartekoa euskalduna daukagula

ARITZ LOPATEGI

Egunkaria

Batzorde Parekidea: 72564 E / Lege Gordailua: SS 800/90
ISSN 1134-640X

OJDK IKUSKATUTAKO HEDAPENA

Administrazio Kontseiluko Lehendakaria: MARTIN UGALDE

Kontseilu Editorialeko Zuzendaria: JOAN MARI TORREALDAI

Kontseilari Ordezkarria: INAKI URIA

Zuzendaria: MARTXEO OTAMENDI

Gerentea: FERMIN LAZKANO

Publizitatea: MARI JOSE SARASA

HELBIDEAK

Egiltza nagusia: Gudarien etorbidea, z/g / 20140 Andoain
300 222 / Erredakzio faxa: 300 255 / Publizitate faxa: 300 707

Araba: San Antonio, 20-1. ezker. / 01005 Gasteiz / 23 38 72 / Faxa: 23 38 73
Publizitatea: 13 19 65

Nafarroa: Iratxe Monastegia, 45-13. esk. / (Irribitz dorrea) / 31011 Iruñea
17 80 78 / Faxa: 17 80 77 / Publizitatea: 17 66 86

Bizkaia: Zabalburu Enparantza, 2-1. ezker. / 48003 Bilbo
410 40 46 / Faxa: 410 37 15 / Publizitate Orokorra: 410 38 55
Publizitate Lokala: 410 38 46

Lapurdi / Nafarroa Beherea / Zuberoa: Pannecau 14, 1/503 Posta
kutxatila, / 64100 Baiona / 59 59 35 75 / Faxa: 59 25 75 11